

NBA Nieuws

Klachtencommissie: weinig bereidheid partijen om tot elkaar te komen – Slotbrochure NEMACC – Kwartiermakers presenteren plan van aanpak – FAR presenteert ESB-dossier over accountants – NBA zet volgende stap naar vernieuwde beroepsorganisatie.

» [Download dit artikel \(pdf\)](#)

» [Download het hele nummer \(pdf\)](#)

Klachtencommissie: weinig bereidheid partijen om tot elkaar te komen

Als een klacht tegen een accountant eenmaal in behandeling is genomen, zijn betrokken partijen vaak weinig bereid om weer tot elkaar te komen. Dat stelt de Klachtencommissie van de NBA in haar jaaroverzicht over 2019.

In 2019 ontving de Klachtencommissie 52 klachten, iets meer dan in 2018 (49). In combinatie met het aantal nog lopende klachten kwam het totaal daarmee op 61; een zelfde aantal als het jaar ervoor. Op 31 december liep van twintig klachten de behandeling nog.

Verhoudingen tussen betrokken partijen lijken relatief vaak te verstoord om weer tot elkaar te komen, aldus de Klachtencommissie. Die wijst op het belang van heldere communicatie en adviseert accountants in een vroeg stadium een mogelijk conflict te herkennen en tijdig met de cliënt in contact te treden. Partijen tot elkaar laten komen is het uitgangspunt van de klachtprocedure.

Declaratie

Ook bij inschakeling van deskundigen is het belangrijk om duidelijk te zijn over de rol daarvan en over de verantwoordelijkheid. “Wanneer voor de cliënt sprake is van één loket, te weten de accountant, dan kan de accountant ook worden aangesproken op het werk dat door de door hem ingeschakelde deskundige (bijvoorbeeld een fiscalist) is verricht”, zo stelt de Klachtencommissie.

De commissie behandelt geen klachten die alleen gaan over de hoogte van de rekening van de accountant, maar benadrukt wel dat van een accountant “mag worden verwacht dat zorgvuldig en transparant wordt gedeclareerd”. Relatief veel klachten bij de Klachtencommissie gaan over een onzorgvuldige onderbouwing van de declaratie.

Het jaaroverzicht 2019 van de Klachtencommissie is beschikbaar via nba.nl.

Slotbrochure NEMACC

NEMACC-voorzitter Jochem Beekhuizen overhandigde NBA-voorzitter Marco van der Vegte op 7 september 2020 het eerste exemplaar van de slotbrochure van dit onderzoeksinitiatief.

NEMACC startte in 2012 met als doel ondersteuning en profilering van de maatschappelijke betekenis van de mkb-accountant, via (toegepast) wetenschappelijk onderzoek. Daarvoor werkte de NBA nauw samen met de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR).

De activiteiten van NEMACC zijn recent afgerond. De slotbrochure NEMACC 2012–2020; Praktische wetenschap voor de mkb-accountant biedt een overzicht van de inhoud en resultaten van alle door NEMACC in de afgelopen acht jaar gehouden onderzoeken. De brochure is aan alle leden toegezonden en ook als pdf beschikbaar.

De rapportages en brochures van NEMACC zijn inmiddels ondergebracht in een documentatiecentrum, dat door de NBA wordt beheerd via nba.nl. Daar is ook informatie te vinden over de reeks symposia die NEMACC in de afgelopen jaren heeft georganiseerd.

Kwartiermakers presenteren plan van aanpak

De kwartiermakers Toekomst Accountancysector, Marlies de Vries en Chris Fonteijn, hebben hun plan van aanpak gepresenteerd, dat loopt tot eind 2023.

Kerntaak van beide kwartiermakers is het aanjagen van de opvolging van de aanbevelingen van zowel de Monitoring Commissie Accountancy (MCA) als de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA). De kabinetsreactie, dit voorjaar in een brief aan de Tweede Kamer gepresenteerd door minister Hoekstra, is daarbij leidend.

“De opdracht om aan te jagen ziet nadrukkelijk ook op de onderwerpen die niet primair bij de kwartiermakers zijn

belegd, zoals het integreren van het toezicht, het versterken van de governance-structuur en internebeheersingsprocessen bij controlecliënten, het vlieguren criterium, de ultimatum remedium aanwijfsbevoegdheid, de rol van accountants bij niet-financiële informatie en het loket om meldingen te doen over misstanden met betrekking tot een wettelijke controle”, aldus het plan. De kwartiermakers moeten ook de samenhang en voortgang bewaken. Daarbij kan er geen discussie zijn over ‘of’ maatregelen moeten worden ingevoerd, alleen over ‘hoe’.

Thema's

De thema's waarop beide kwartiermakers zich richten zijn de vaststelling van Audit Quality Indicators (AQI's), het onderzoeken van alternatieve structuurmodellen (audit only, joint audit en intermediair model), het stimuleren en verankeren van de cultuurverandering in de sector en het verbeteren van de kwaliteit. Bij dat laatste thema wordt met name gekeken naar de rol van de accountant rondom fraude (inclusief de inzet van forensische expertise), continuïteit en het stimuleren van innovatie. Via een enquête wordt eerst de behoefte aan innovatie vanuit beroep, klanten en gebruikers van jaarrekeningen in kaart gebracht.

De kwartiermakers benadrukken in hun plan van aanpak de samenwerking met de sector en betrokken ketenpartijen en willen “doorlopend” de dialoog aangaan. Zij zijn blij met de medewerking en betrokkenheid van partijen.

Rapportages

De bevindingen van de kwartiermakers worden halfjaarlijks gerapporteerd aan de minister van Financiën en in een slotrapportage. De minister heeft toegezegd de voortgangsrapportages met de Tweede Kamer te zullen delen. De planning van de werkzaamheden loopt tot en met het vierde kwartaal van 2023. Kwartiermakers De Vries en Fontein zijn per 1 mei 2020 op persoonlijke titel door minister Hoekstra van Financiën benoemd, voor een periode van 3,5 jaar. De benoemingstermijn eindigt op 1 november 2023. Het plan van aanpak is beschikbaar via hun LinkedIn-pagina.

FAR presenteert ESB-dossier over accountants

De Foundation for Auditing Research (FAR) heeft samen met de uitgave ESB (Economisch Statistische Berichten) een ESB-dossier ‘Accountants doorgelicht’ uitgebracht.

Het speciale accountantsdossier is tot stand gekomen op initiatief van de FAR, onder redactie van ESB.

“Wetenschappelijk onderzoek heeft een doorlooptijd van enkele jaren, en de FAR verwacht in de komende tijd te oogsten wat er de afgelopen jaren is gezaaid”, aldus FAR-voorzitter Prast. “In afwachting daarvan willen we alvast bijdragen aan het debat in Nederland, en de inhoudelijke interesse wekken van al diegenen die geïnteresseerd zijn in economie en samenleving, maar een leek zijn als het gaat om accountancy.”

In het speciale ESB-dossier wordt de maatschappelijke rol van de accountant van diverse kanten belicht, via bijdragen van onder andere Arnoud Boot, Bart Stellinga, Mijntje Lückereath-Rovers en Barbara Baarsma. Over de Nederlandse accountancymarkt zijn bijdragen opgenomen van onder meer Willem Buijink en Sanne Janssen, Marleen Janssen Groesbeek en Karen Maas en Agnes Koops-Aukes.

Verder bevat het dossier een aantal bijdragen over ‘prikkelers’ in de sector, van de hand van onder andere Herman van Brenk en Remko Renes, Arjan Brouwer en Marcel Pheijffer. De toekomst wordt belicht met artikelen over technologie, opleiding en toezicht, onder meer van Job van Exel, Gjalte de Graaf en Antoinette Rijsenbilt en Ruud de Hollander.

Het ESB-dossier ‘Accountants doorgelicht’ is als pdf te downloaden via de website van ESB. Het dossier is medio september door FAR en ESB samen aangeboden aan de vaste commissie voor financiën van de Tweede Kamer.

NBA zet volgende stap naar vernieuwde beroepsorganisatie

NBA-leden moeten kennis delen, van elkaar leren en elkaar (ook digitaal) kunnen ontmoeten en inspireren. Faculties en communities moeten daarin voorzien. Tijd voor een nieuwe inrichting, waarbij de beroepsorganisatie vooral faciliteert.

Met de meerjarenvisie ‘Een beroep met toekomst’ heeft de NBA in 2018 de ambities voor de komende jaren neergelegd. Uitgangspunt: meer samenwerking en een open houding, om het beroep te ontwikkelen en te vernieuwen. Die vernieuwing vraagt een andere cultuur en structuur, waarin leden van elkaar leren en de beroepsorganisatie luistert en faciliteert. Faculties en communities moeten de nieuwe platforms worden voor beroepsontwikkeling; plekken waar leden elkaar vinden op actuele beroepsthema's.

Van ledengroepen naar faculties

De inrichting van faculties betekent afscheid nemen van de ledengroepen. Dat vraagt om wijziging van de Wet op het accountantsberoep uit 2012, waarin de ledengroepen zijn benoemd. Criterium om lid te zijn van een ledengroep is de aard van het dienstverband en je kunt maar van één ledengroep lid zijn. Achterhaald, meent de NBA. Veel leden vervullen meerdere functies, al dan niet in deeltijd. Ook zoeken leden elkaar op vanwege hun soort werkzaamheden, meer dan vanwege hun dienstverband. Daarbij willen zij zich niet laten beperken tot één thema of vakgebied.

Faculties bestrijken de hele verantwoordingsketen en vormen een centrum voor beroepsbrede ontwikkeling. Ze bieden

leden een laagdrempelig platform om actuele kennis te vergaren, geven houvast bij het opstellen van het PE-plan en mogelijkheden om wetenschappelijk onderzoek te entameren of daarvan kennis te nemen.

Om ook de blik van buiten te betrekken bij de beroepsontwikkeling hebben zowel leden als niet-leden zitting in het bestuur van faculties. Faculties bepalen hun eigen agenda en worden gevoed door individuele leden, kantoren, werkgroepen, commissies en communities. De NBA onderkent vier faculties: Ethiek, Cultuur & Gedrag; Accounting & Reporting; Audit & Assurance en Business & Management.

Communities: elkaar ontmoeten

Communities bieden NBA-leden de mogelijkheid om zich te organiseren vanuit een thema, fase in carrière, sector of specialisme. Denk aan young pros, mkb, zorg of forensisch accountants. Ook regionale communities zijn mogelijk.

Communities richten zich op de individuele beroepsbeoefenaar en bieden een platform om kennis en ervaringen te delen of problemen op te lossen. Ze worden gedragen door de community-leden zelf, zijn informeel en kennen leden en niet-leden. Om laagdrempelig te kunnen communiceren, informatie te delen, ervaringen en ideeën uit te wisselen en persoonlijke vragen te stellen, krijgen ze de beschikking over een digitaal platform.

Communities zorgen voor samenhang en binding, het clubgevoel. Ze maken het eenvoudiger om elkaar (digitaal) te ontmoeten en zorgen voor meer ledenbetrokkenheid. Uitgangspunt voor de communities is klein beginnen. Dit najaar richt de NBA daarvoor een digitaal platform in en start met twee communities: Planet Finance en Accounttech.

Ledenvergadering

Het inrichten en vormgeven van faculties en communities is een geleidelijke weg met tussentijdse aanpassingen en verbeteringen, op basis van opgedane ervaringen, aldus de NBA.

De nieuwe governance is geagendeerd voor de ledenvergadering van 14 december 2020. De NBA vraagt leden in te stemmen met een verzoek aan de minister van Financiën, om een wetsvoorstel in te dienen gericht op vernieuwing van de beroepsorganisatie. Alle informatie is te vinden via www.nba.nl/governance.

Springlevend: NBA viert 125-jarig accountantsberoep

In 1895 werd de eerste Nederlandse beroepsvereniging voor accountants opgericht; het georganiseerd accountantsberoep bestaat in 2020 dus precies 125 jaar.

Daarom organiseert de NBA in de maand november een serie online jubileumactiviteiten, met als thema 'Springlevend'. Belangstellenden kunnen deelnemen aan een serie webinars met uiteenlopende thema's:

- 'Boomers vs Millennials' over verschillende generaties in het beroep (reeds gehouden op 3 november).
- Mkb-webinar 'Balanceren & Laveren' (11 november).
- Internationaal webinar 'The Future of Audit' (18 november).

Ook online is de verkiezing van 'De Slimste Accountant', met drie voorrondes en een finale op 13 november.

Op 24 november 2020 sluit de NBA de reeks af met het online evenement 'Springlevend!', onder leiding van Rens de Jong. Meer informatie over de verschillende evenementen is te vinden op nba.nl/springlevend.

In herinnering Wim Scherpenhuijsen Rom

(15 maart 1933 - 31 juli 2020)

Wim Scherpenhuijsen Rom studeerde aan de Koninklijke Militaire Academie, werd kapitein bij de luchtmacht maar verruilde in 1967 het militaire bedrijf voor de NMB Bank, ondertussen studierend voor registeraccountant. Binnen NMB was hij onder andere hoofd van de interne accountantsdienst en uiteindelijk topman van de bank, die later fuseerde met de Postbank.

In 1992 ontstond, door de fusie van NMB Postbank met verzekeraar Nationale-Nederlanden, het ING-concern. Dat eerste financiële conglomeraat in Nederland groeide uit tot een grote financiële speler in Europa.

Scherpenhuijsen Rom maakte die groei echter niet mee. Als bestuurder moest hij al drie maanden na de fusie bij ING het veld ruimen. Een investering uit het verleden, vijftien jaar eerder gedaan in een bedrijf dat door NMB werd gefinancierd en ook al lang weer teruggedraaid, groeide uit tot een affaire in de media. Onder druk van De Nederlandsche Bank en de rvc van ING trad hij af als bestuursvoorzitter. Wel bleef hij tot 1994 voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Banken. Ook was hij onder meer voorzitter van het College van Toezicht Sociale Verzekeringen (CTSV) en van het Koninklijk Concertgebouworkest en commissaris bij ict-dienstverlener PinkRocade, staatsdrukkerij SDU en scheepswerf De Schelde.

Ondanks de affaire die hem tot aftreden dwong bij ING, stond hij bekend als integer en onkreukbaar, een "saai accountant". Klassieke muziek speelde een grote rol in zijn leven, net als de liefde voor antroposofie. Die werd in 1982

zichtbaar in het 'Zandkasteel', het nieuwe NMB-hoofdkantoor in Amsterdam Zuidoost dat was ontworpen door een antroposofische architect. Inmiddels is het een gemeentelijk monument. Wim Scherpenhuijsen Rom is 87 jaar geworden.